

Mugu pengar verða í øllum mínum virðum? Havi eg veruliga tørv á tí, spyr hon.

Vit eiga øll ábyrgd av støðuni hjá hvørjum øðrum, av at lofta, tá ið á stendur.

– Persónliga haldi eg, at vit eiga at hava eitt samfelag, har øll mugu taka ein part av ábyrgdini. Tí pengar eru ikki alt. Vit kunnu øll koma í støður, har tað gongur illa og tá haldi eg, at vit mugu hava eina skipan, sum hjálpir. Men tað áliggur eisini okkum at koma burtúr tí støðuni. Ella finna útav, hvussu man kann gera tað betur næstu ferð, sigur Mariann Hansen.

Fyri hana er tó hjartarúmið í føroyska samfelagnum tað mest umráðandi.

– Vit mugu eisini hjálpa hvørjum øðrum og kanska er tað so, at tá vit hjálpast at, so finna vit aðrar, alternativar loysnir til okkara trupulleikar, sigur hon.

Hennara tilvera í dag er finasta slag. Tað einasta, hon kundi ynskt sær fyri framtíðina, er møguleikin at fáa eitt fast heim. Eitt stað, sum er hennara, og har hon kann eiga avgerðarrættin.

– Men tað skal ikki vera so, at eg skal hava eitt heim, sum bara er mitt. Bliðskapur og hjartarúm er helmingurin av tilveruni, sigur Mariann og leggur aftrat.

– Tað allar besta hevði verið at eg fekk eitt hús at búgva í, har eg kann skapa eitt heim saman við fólki, ið síggja virði í einum alternativum heimi. Sum eisini vilja finna mátar at liva upp á, uttan at verða noydd til at komprimera okkara grundleggjandi tørv á tryggleika, sigur Mariann.

Svølgja stoltleikan

Tað hava verið niðurtúrar, tá ið ringast stóð til. Sjálvandi hava tað tað. Tí vit hava øll niðurtúrar inn ímillum. Eisini Mariann Hansen og kanska serliga tá hon gekk í skúla og soleiðis var í fátækadømi eins og flest øll lesandi.

– Til dømis tá eg ikki visti, um eg fekk mat ein dag. Tá kann man blíva eitt sindur soleiðis, sigur Mariann Hansen.

Og tá eru góð ráð dýr.

– So fór eg til onkran eg kenni og segði sum var, at nú var peningurin uppi. Og so nýtist man sjáldan siga meira, tí hjartarúm hjá fólki er stórt. At aktivt biðja um eina hjálpanði hond, tá ið veruliga stendur á, er vegurin fram. Tað er ikki beinleiðis lætt, men tað trúgvi eg veruliga uppá, greiðir Mariann frá og heldur fram.

– Tað er ein slags biddaragongd. Tað skal man líka svølgja nakrar ferðir, áðrenn man kemur heilt har til. Men svongdin ger, at eins virðir og sjálvsvirðing fer í botn. Hugsaði um, at eg ikki eingongd klári at føða meg sjálva. Tað er ógvusligt, sigur Mariann Hansen.

Tá Mariann búði í Reykjavík og í Keyptmannahavn hevði hon aðrar hættir at skaffa sær føði, tá ið ringast stóð til. Tá fór hon undir tað tey rópa »skrelling«.

– Tað er, at man fer í skrelli-spannirnar hjá mathandlum og finnur mat, sum tey hava tveitt burtur, tí tað stendur at vera

Mariann hevur nøkur góð ráð til, hvussu hon livir sparsommiligt

- ✓ Nýt kollektiva ferðslu (um tað væl at merkja riggar til tín dagligdag) heldur enn at keypa ein bil.
- ✓ Les teg ríka á bókaravvinum, heldur enn at keypa dýrar bókur
- ✓ Magasekkurin er ikki størri enn ein honningmelón. Tí nýtist tú ikki at eta meira enn tað, tilsvarandi í stódd.
- ✓ Et sunnan mat. Droppa kjøt tá tú kanst, og et teg mettán í tí, sum er heilsugott fyri kroppin.
- ✓ Hav ja-hattin á. Tað er altíð gott.
- ✓ Ger smáar investeringar í kvalitets ting, s.s. einar góðar skógvar, ein góðan jakka, termo undirklæðir, regnklæðir
- ✓ Legg virði í tað tú eigur
- ✓ Síggj virði í at velja at ikki keypa/brúka pengar uppá eitthvørt
- ✓ Endurnýt

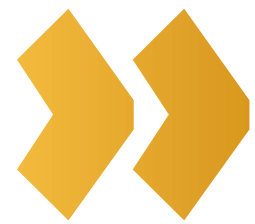
Tí í tí dagliga brúka vit pengar til hetta og hatta. Tað er altíð eitt lítið sindur, sum skal brúkast til alt tað, sum vit upplivað.

– Tað er mangan so, at hugni og tað at brúka pengar gongur hond í hond. Man kann næstan ikki hugna sær saman, uttan at tað kostar nakað. Ikki tí, tað nýtist

ikki altíð at vera so, sigur Mariann.

Og tá hon greiðir frá hesum minnst hon eisini aftur á, at hon í veruleikanum altíð fann aðrar mátar at vera sosial, hóast tað kravdi at bróta eitt sindur frá.

– So bleiv tað til gongutúr ístaðin fyri ein biograftúr. Ella kaffi heima hjá mær heldur enn

Tey vóru fleiri, sum skrellaðu saman, og øll høvdu tey ymiskar orsøkir til, at tey valdu hendan lívsstílin. – Tað er eisini eitt umhvørvis-vinarligt perspektiv í tí. Mær dámar illa, at matur fer burtur, og mær dámar væl at endurnýta. So hetta var eisini ein umhvørvis-spurningur

á einari kafe, greiðir Mariann Hansen frá.

Skalt tú luttaka á jøvnum føti við onnur, so mást tú vera erligur um tína fíggjarstöðu. Men tað kann vera trupult.

– Fólk blíva so illa við, tá ið man tosar um pengar. Um eg tosi um, at eg ongar pengar eigi, so síggi eg, at fólk ikki duga við tí. Og eg giti tað er upp á sama máta, um man eigur ordiliga nógvar pengar. So er tað sikkurt eisini ringt at tosa um, at lívsstílin er valdur út frá tí, sigur Mariann Hansen

Og hinumegin kunnu vit siga tað, at víta fólk, at tað stendur hart til fíggjarliga hjá tær, so halda tey seg eisini hava rætt til at blanda seg upp í, hvat tú brúkar pengarnar til.

– Tað kennist sum eitt sosialt kontrol, sum er fyri tey fátøku. Also tey, sum hava nógvar pengar, kunnu brúka teir til tað tey vilja. Hvi kunnu tey fátøku ikki tað sama, sigur Mariann og sipar til viðmerkingarnar, sum kunnu koma.

– Havi eg hug at brúka mínar seinastu 50 krónur uppá ein kaffikopp til mín og vinkonu mína, so má eg havi rætt til tað, eins og tey múgvandi hava, Tí óansæð hvat pengarnir fara til, so skal eg tjena meira, tá ið teir eru upp í allíkavæl, sigur Mariann Hansen.

Hon vísir á, at við árunum hevur hon lært at spara saman, tá tað er gjørligt og at liva sparsommiligt á øllum økjum.

– Tá ringast stendur til kann eg lata matin eg eigi strekkja longri. Eta minni nøgdir hvørjaferð, so eg fáí matin at halda sum longest, sigur hon, og vísir á, at einki er so ringt, at tað ikki er gott fyri okkurt.